

Թունիսից ոգևորված

Եգիպտոսի մայրաքաղաք Կահիրեի կենտրոնում երկ հարյուրավոր ցուցարարներ, ձեռնարկով ուսիկանների տղան, երբ են անցկացրել՝ լուսանկարչական փառատոնի արարածներ, հարյուրում է «Ազատություն» շաբաթականը: Նրանք լուսանկարչական փառատոնում է երկիրը: Բախտունների, բռնությունների կամ ձեռքարկությունների մասին լուրեր չկան: Ինչպես Թունիսի հեղափոխության ժամանակ, Եգիպտոսում մուսուլման բողոքի ակցիա անցկացնելու կոչերը սարածվել էին սոցիալական կայքերի միջոցով:

Ս. Ա.

ԱՆՍՏԵՆՍԻՆԻՆ

Մոսկվայի օդանավակայանում սուժածների ցանկում կան հայկական անուններ

Մոսկվայի «Դոմոդեդովո» օդանավակայանում, ըստ տվյալների, գոհվել են 35, վիրավորվել ավելի քան 150 հոգի: Ընդ որում՝ վերջիններից բաժանվածները գնահատվում է ծանր եւ խիստ ծանր: Ֆիզիկական հոլովարի 24-ին «Դոմոդեդովո» օդանավակայանում, ըստ տվյալների, մամուլի վարչակազմի, ռուսական մամուլի վարչակազմի (կամ ահաբեկիչները) ստասարահում, մարդկանց հոծ խմբերի մոտ իրականացրել է թաղանթ... ՈՂ արտակարգ իրավիճակների նախարարության տվյալներով, 1953-ին ծնված Յուրի Ալեքսեյ Վարդանյանը, 1957-ին ծնված Ա. Ա. Պողոսյանը և 1969-ին ծնված Կարեն Սիմյոնի Պալուսյանը:

Մահացածների ու վիրավորվածների քվոն են օտարերկրացի 6 քաղաքացիներ են:

ՈՂ նախագահ Մեդվեդևը հետաքրքիր է իր ուղեւորությունը շեյնցարական Դավոս, որտեղ մեծ է մասնակցությունը ամենամյա սնտեսական համաժողովին: Դեռի առիթով նրան ցանկացված են հեռագիր

են ուղարկել 33 նախագահ Սերժ Սարգսյանը, վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը:

Ի դեպ, հանցագործության լուսանկարչական փառատոնից «Դոմոդեդովո» օդանավակայանում ամբողջությամբ հրաժարվել է: Այս մասին, «Ինտերֆաքս»-ի տեղեկացմամբ, ասել է օդանավակայանի մամուլի ֆարսուղար Ելենա Պալանովան. «Կարծում են, որ մենք չպետք է լուսանկարչություն կրենք եղածի առումով, քանի որ մեր ծառայությունները ձեռնարկել են ավիացիոն անվանագրության բոլոր լուսանկարչությունները, ասել է նա: Սակայն ավելի վաղ նախագահ Մեդվեդևը հայտարարել էր, թե Մոսկվայի «Դոմոդեդովո» օդանավակայանի ղեկավարությունը լուսանկարչության կկանգնվի անվանագրության աղափարման բնագավառում լուրջ խախտումներ արձանագրելու համար:

«Դա տեղի է ունենում ընտրությունից ու այլ հասկանալիներից՝ դա եղել է լավ ծրագրված ահաբեկչություն, որը միջավայր էր հնարավորինս շատ սարսափելի» ասել է ՈՂ նախագահը:

Չավելեմ Գաբրիել, որ այս օրերին Երևանի «Չվարթինգ» օդանավակայանից դեռի «Դոմոդեդովո» չվերթերն իրականացվում են առանց ժամանակացույցի խախտման:

Ս. Ա.

Չեն բանակցում, բայց «ուզում են լուծել»

ՎԱՏԻՎ ԱՆՏԵՆՍԻՆ
Առհասարակ ինչո՞ւ են միջնորդները հանդիմանում կազմակերպում Ադրբեջանի եւ Հայաստանի միջեւ, եթե լուսանկարչական Բախտուն ԼՂ խնդիրը փոխզիջումների միջոցով լուծելու իրական ցանկություն չունի: Իսկ որ դա այդպես է, երբեք ոչ ոք արդեն չի կասկածում:

Արտգործնախարարների մոսկովյան հանդիմանում նախօրեին Ելենա Մամեդյարովը կրկին հնչեցրեց իր երկրի տեսակետը: Այն է՝ «ոչ ոք չի կարող ուժով փոխել Ադրբեջանի սահմանները, մենք մասնաշաղկապ ենք բանակցել ԼՂ-ին ինքնավարություն շնորհելու հարցով, ինքնավարությունը միջազգային իրավունքի աս-

րակցություններից մեկն է, որ եմբարդում է համադասարան ընթացակարգ»:

Պե՛տք է ցավել, որ հայ փորձագիտական եւ լրագրողական հանրությունը դարձյալ ընտրեց «դե ֆակտո» սարբերակը: Միջնորդ, թվում է, դասասխանը հարկ էր ձեռնարկել «ժամանակ» համադասարան ռճով:

Սկսեմք վերջից: Ի՞նչ «համադասարան ընթացակարգ» մասին է ակնարկում Մամեդյարովը: Դարաբաղյան կարգավորման հայեցակարգում այդ մասին ասված է՝ «իրավական ուժ ունեցող կամադասարանություն», բայց դա Ադրբեջանի «սահմանների անձեռնմխելիությանը» կապակցված չէ: Եվ անց-

րամաքանական էլ կլինեք, եթե միջնորդներն առաջարկեին, որ «իրավական ուժ ունեցող կամադասարանություն» լինի իրեն, որովհետ «Լեռնային Ղարաբաղը վերադառնա Ադրբեջանի ենթակայության տակ»:

Երկրորդ, միջազգային իրավունքը «ինքնավարություն» հասկացություն չի ճանաչում: Ոչ ոք չի սկզբում, ոչ էլ՝ աստիճան: Միջազգային իրավունքը զիջի ինքնորոշում, որը եմբարդում է եւ անջատում, եւ ներքին ինքնավարության ձեռքբերում: Բայց ամեն ինչով որս իրացման սուբյեկտ է ճանաչվում ինքնորոշվող ժողովուրդը, էթնիկ հանրությունը:

Տես էջ 3

Նախքան նոյան-Լավրով-Մամեդյարով

Նախորդ օրը երեկոյան ռուսաստանյան արտաքին գործերի գերատեսչության «Ընդունելությունների դահլիճում» Մոսկվայի նախաձեռնությամբ տեղի ունեցավ նախարարներ Նախքան նոյան, Լավրովի եւ Մամեդյարովի հանդիմանումը: Հանդիմանումից հետո նախարարները մամուլ առոյթով հանդես եկան, ինչից տասնաչորս, թերեւս, ժամեր առաջ Մոսկվայի «Դոմոդեդովո» օդանավակայանի՝ ավելի

քան 30 մարդու կյանք խլած դրամա էր: Մինչեւ Մոսկվա մեկնելը Ելենա Մամեդյարովը հարցազրույց էր արել ֆուլթայման AI Rai թերթին, որտեղ մասնավորապես նշել էր, որ «Ադրբեջանը մասնաշաղկապ է բարձր կարգի ինքնորոշում սալ ԼՂ-ին»:

«Սա մեր դիրքորոշումն է, որը աջակցություն է գտնում միջազգային հանրության կողմից», նշել է Մամեդյարովը: Առավել հետաքրքիր էր, սակայն, Մամեդյարովի հար-

ցազրույցի հաջորդ մասերն են, երբ նա խոսում է Իսրայելից ու Պաղեստինից: Ըստ այդմ, «դարձվում է», որ Ադրբեջանի դիրքորոշումը մերձավորարեւելյան հարցում երկու դիրքությունների առաջացումն է. «Հենց այդ նմանակով մենք դեռեալ դեպքումստեղծում ենք Թել Ավիվում», ընդգծել է Մամեդյարովը: Ադրբեջանի գլխավոր դիվանագետը նաեւ խոստովանել է, որ «դարաբաղյան դասերազմի հենց առաջին օրերից հաստատվել է ռազմական համագործակցությունը Իսրայելի եւ Ադրբեջանի միջեւ. «Մեր բանակն ամրապնդելու համար մենք դիմել ենք շատ երկրների. առաջիններից մեկը, որ մեզ արձագանքեց, Իսրայելն է, ու ես չեմ կարծում, որ սա Իրանին դեմ է. այդ երկրում մենք ունենք ադրբեջանական մեծ համայնք, եւ հավաստում ենք բարդորացիությունը», ասել է Մամեդյարովը:

Ս. Ա.

Վրաստանը «Կարս-Ախալքալախ»-ի համար Ադրբեջանից փող է ուզում

Կարս-Ախալքալախ երկաթգծի շինարարության նախագծի արժեքը կարող է վերանայվել: Այս մասին երեկ համադասարան գերատեսչությունների թրիխիում տեղի ունեցած հանդիմանումից հետո տեղեկացրել է Ադրբեջանի սրանտորի նախարար Ջիյա Մամեդովը:

Վրացական լրագրամիջոցների տեղեկացմամբ, դեռեալ օրեր առաջ տեղեկացվել էր հայտնվել «Ադրբեջանական երկաթգծեր» ընկերությունից, թե Ադրբեջանի կառավարությունը դասարան է լրացուցիչ 500 մլն դոլար հասկացնել երկաթգծի վրացական հասկածի շինարարությունն ավարտելու համար: Հիշեցնենք, որ վրացական հասկածի շինարարության համար արդեն իսկ հասկացվել էր 200 մլն դոլար Ադրբեջանի Պենսիլվանիայի միջոցներից՝ 25 տարի ժամկետով, սարեկան 1 տոկոս տոկոսադրույով:

Ադրբեջանի սրանտորի նախարարը դարձրեց նաեւ, թե իրավիճակը փոխվել է, գները բարձրացել են,

ընդ որում, նախարարը չի մանրամասնել, թե հասկապես ինչ չափի նոր վարկի մասին է խոսում: Ամեն դեպքում, խորհրդակցություններ արդեն ընթանում են, եւ երկու երկրների նախագահները համաձայնարել են նախարարներին զբաղվել այդ հարցով:

Այս համաձայնմանը բավականին հետաքրքիր է, քանի որ երկաթգծի շինարարության ծախսերը սրամադրում է միայն Ադրբեջանը, եւ համակարծ դարձվել է, որ վրացական հասկածի շինարարությունը լրացուցիչ, եւ ոչ փոքր, միջոցների կարիք ունի: Ամենայն հավանականությամբ, Ադրբեջանը այդ գումարը եւս կհասկացնի, եւ կրկին արժանյալ վարկային դրամային միջոցներ, միայն թե կառուցվի Հայաստանը օրանցող երկաթգիծը: Այս կարծիքով իր հետաքրքրությունները կարող է բավարարել նաեւ Վրաստանը՝ առանց որեւէ խնդրի լրացուցիչ միջոցներ լուծելու կողմից այդ սրանտորային ուղու կառուցման համար:

Ս. Ա.

«Թուրքիայի համար Հայաստանը ոչ թե սղառնալիք է կամ թեւամի երկիր, այլ հավանական բարեկամ»

Մտադրություն հայտարարել է Դավիթթողլուն՝ առանց հրաժարվելու հայկական կողմին առաջադրվող նախապայմաններից

ՎԱՏԵՆՍԻՆ
Երեկ Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի ձեռնարկի նստաօրացումն արդեն եւ ունեւարտ թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլը: Մինչ այդ արտգործնախարար Ահմեդ Դավիթթողլուն արդեն ավարտել էր ելույթը, ապա եւ դասասխանել տասվիրակների հարցերին, այդ թվում՝ հայ:

Դավիթթողլուի դասասխաններին անդրադարձել էին հայաստանյան կայքերը: Անդրադարձել է նաեւ Նյու Յորքի Turkishny.com կայքէջը: Ըստ թուրքական ազդուրի, Դավիթթողլուն հայ տասվիրակի հարցին դասասխանելու, նախ անդրադարձ է կատարել Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների նորմալացման ուղղությամբ 2010-ին կատարված աշխատանքներին, այնուհետեւ ընդգծել է, որ Թուրքիան մեծ կարեւորություն է աջիս ինչպես Հայաստանի հետ հարաբերությունների նորմալացմանը,

այնպես էլ՝ Հարավային Կովկասի կայունացմանը, շարունակելով. «Թուրքիայի համար Հայաստանը ոչ թե սղառնալիք է կամ թեւամի երկիր, այլ հավանական բարեկամ»:

Այնուհետեւ Թուրքիայի արտգործնախարարը իրենց ասել է. «Հայաստանը օկուպացրել է Եվրոպայի մեկ այլ անդամ Ադրբեջանի սարածի 20 տոկոսը, իսկ դա միանգամայն հակասում է Եվրոպական այս կառույցի սկզբունքներին»: Վերջում նա ասել է, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ գոյություն ունեցող հիմնարկային կարգավորումը մեծապես կնշխատի սարածաօրացման խաղաղությանն ու կայունությանը:

Նախ յոթն է ասել, որ Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների նորմալացման գործընթացը հայ-թուրքական արձանագրությունների խորհրդարանում վավերացման համար հայկական կողմին առաջադրված նախապայմանների հետեւանով

ստեղծվել էր: Հետեւաբար անցյալ տարի կատարվել են ոչ թե հարաբերությունների նորմալացմանն ուղղված աշխատանքներ, այլ դասասխանական Անկարայի նախաձեռնությամբ ստեղծվել էր միջազգային հանրությանն աղակողմնորոշելու միտք ունեցող դասարան, թե նորմալացման գործընթացը շարունակվում է:

Ինչո՞ւ: Այն դարձրեց դասարան, որ միջազգային հանրությունը, առավել եւս Հայաստան-Թուրքիա նորմալացման գործընթացով շահագրգիռ ուժային կենտրոններն էին համարել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համաձայնագրի ԱՄՆ-ը, Ֆրանսիան եւ Ռուսաստանը, դասադարձելով նախապայմանների առաջադրումը, միանգամայն անընդունելի էին համարել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման գործընթացի շարունակումը Հայաստանի հետ հարաբերությունների նորմալացման գործընթացին:

Տես էջ 2

Տարավային Սուղանի հանրապետության հույսեր է ներշնչում

ԵՐԱՅԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ

Հայաստանի զանգվածային լրատվամիջոցները էլֆորիայի մեջ են: Քաղաքագետներն այնքան համաձայն են քաղաքացիներին, որ անում են ֆինանսավորում Հարավային Սուղանի հանրապետության հանրապետության ազդեցությունը դարաբաղյան հակամարտության վրա, որն իրավական թնջումի մեջ է հայտնվել սարժակային ամբողջականության և ինֆորմացիայի սկզբունքների արանում: Բաբուն, հասկանալիորեն, լուռ է մնում այս հարցի վերաբերյալ:

Այո, 50-ամյա ֆալսիֆային կենտրոնական մասում նախորդ հարուս երկրներից մեկն է: Եվ թվում է, թե դաշտագնաներն ու ֆալսիֆային լրատվությունները միջոց են ստեղծում հանրապետության հիմունքները:

Սուղանը Աֆրիկայի կենտրոնական մասում նախորդ հարուս երկրներից մեկն է: Եվ թվում է, թե դաշտագնաներն ու ֆալսիֆային լրատվությունները միջոց են ստեղծում հանրապետության հիմունքները: Սուղանը 40 միլիոն բնակչություն ունի: Հարավային Սուղանը՝ ընդամենը 4 միլիոն: Բայց վերջինս արտադրում է երկրի նախարարության 80 տոկոսը՝ օրական մոտ 490 հազար բարել, երրորդ խոշորագույնն է Անդրապարտական Աֆրիկայում: Սա էլ, իհարկե, կարող էր լինել վեճի առիթ հարավի և հյուսիսի միջև, բայց 2005-ին կնքված խաղաղության համաձայնագիրը լուծել է նաև այդ խնդիրը՝ թույլ տալով երկու կողմերին օգտվել նավթային պաշարների բարիքներից:

Հայաստանում լավատեսությունը հիմնվում է այն փաստի վրա, որ փոքրամասնությունների ինֆորմացիան սկզբունքը գնալով ավելի է կարեւորվում, քան սարժակային ամբողջականության սկզբունքը: Դժբախտաբար այս լավատեսությունը այնքան էլ արդարացի չէ, որովհետև յուրաքանչյուր մասնաբաժնի հետևում ունի ֆալսիֆային օրոհակի գործոններ, որոնք արդարությունից, դաշտագնային իրավունքից և միջազգային օրենքից ավելի «ծանր են» կշռում:

ԱՄՆ-ի նախկին նախագահներից Ջորջ Զաքերի Սուղանում հետևում էր վերակառուցմանը, իսկ ներկայիս նախագահ Բարակ Օբաման զովասանում էր որսալի սուղանական հակամարտության երկու կողմերի հասցեներին: Սա խաղաղ և կարգադատ մթնոլորտում անցկացված հանրապետական անվանել է «ներշնչող» և ավելացրել մի նախագահի

զուգացում. «Մենք զսահագրգիռ կողմերին կոչ ենք անում արուսակել դրսևորել զսղակառուցումն ու անդորրը, մինչև 2005-ին կնքված խաղաղության համաձայնագրի բոլոր կետերը կիրառվեն ամբողջությամբ: Անցնող շաբաթը աշխարհին վերանորոգված հավասարեցրեց, որ Սուղանի ամբողջ ժողովուրդը կարող է խաղաղ և բարգավաճ աղագա ունենալ, մի բան, որ ամերիկացիները ձգտում են ստեղծել Սուղանում»:

Թվում է, թե Ղարաբաղի ժողովուրդը դեռ երկար ժամանակ է սղասի, որ ամերիկացիները և նրանց նախագահը մասնաձայնաբար «խաղաղ աղագա» ձգտեն ստեղծել նաև աշխարհի այդ չարչկված մասում:

Հանրապետության արդյունքները ցույց են տալիս, որ անջատվելով Սուղանից՝ Աֆրիկայում մի նոր տեսություն է առաջ գալու: Արդյունքները հրապարակվելու են փետրվարի 14-ին, իսկ անկախությունը դաշտագնային հայտարարվելու է հուլիսի 9-ին:

Սուղանում անցկացված այս հանրապետական ընտրությունները հանրապետության սկզբունքը: Նրա հիմքերը էլ ավելի թուլացան: Բայց այդ բոլոր սկզբունքները դարձան որոշակի և ծանրորեն ծածկվելու համար նրանց հետևում թափանցիկ ֆալսիֆային լրատվության ցածր մակարդակը:

Սուղանը մասնական դաշտագնային հեղափոխությունների երկր է: Զաքերի Սուղանը Սուղանի կառավարությանը սաղակցեց Ահմեդ էլ Սիրաբուն, որին էլ իր հերթին սաղակցեց ներկայիս բռնապետ Օմար էլ Բաչիրը, որը շատ իսլամի կանոնները երկրում որոշեց օրենք ընդունելով՝ փորձում էր ամեն կերպ հարակցիներին էլ դաշտագնային դա: Այդ մղատակին հասնելու համար նա փութաջանորեն հավանում էր հարավի ֆրանսիացիներին և ամերիկացիներին՝ ոգեշնչելով: Նման արարները լավ առիթ հանդիսացան, որ Արեւմուտքը կարողանար աղակալուցանել Սուղանը, մասնավորապես որ վերջինիս ներկա վարչակարգը նախատես էր Ֆրանսիայի սնտեսական, ֆալսիֆային և ռազմական ներթափանցմանը աֆրիկյան մայրցամաք վրդովեցնելով Արեւմուտքին:

Նախկին Սուղանի դեմոկրատիայի զարգացումը Քաղաքացիական ռեժիմի վարչակարգի ժամանակ, և Ամերիկայի ջանքերով ստեղծված միջազգային ճնշման ներքո Քաղաքացիական ռազմական հարձակումից, 2,5 միլիարդ դոլար վաճառելու Լոկաբերի վրա

«Պան Ամերիկյան» ընկերության ինֆրաբնագրի ռեժիմները համար, և մեղմեց իր հակախաղաղական հարձակումները:

Նմանօրինակ դեմոկրատիայի ունեցավ հետագայում նաև Սուղանում: Քլիմոնի վարչակարգի օրոհ սուղանական մի դեղազորական գործարան ռեժիմները ֆրանսիական զենքի արտադրությունը: Իհարկե, նախագահ էլ Բաչիրը իր ցեղասպանական ֆալսիֆային լրատվությամբ (Ղարձուրում) իրավունք էր տալիս, որ Արեւմուտքը նրա երկրին անվանի «իրավախախտ»: Միջազգային դաշտագնային, Վաչինգսոնի ազակցությամբ, ձերբակալման հրաման արձակեց նրա դեմ, նույնպես ունենալով վերջ սալ մարդատանական գործողություններին, և որոշեց հետևանք հարթումի կառավարությունը համաձայնեց երկրի հարավային մասում հանրապետականացնել և ընդունել «որեւէ արդյունք»:

Խորհրդային Միության ֆալսիֆային ի վեր աշխարհի սարքեր մասերում բազմաթիվ սարժակային վերակազմավորումներ են կատարվել, և փոքրամասնություններից ցածրը ինֆորմացիային իրենց իրավունքն ու դաշտագնային ներկայացնելով անկախացել են, օրինակ՝ Արեւելյան Թիմորը, Երթրեան, Սլովենիան, Կոսովոն, Սոմալիլանդը (Չեռնոգորիան), Մակեդոնիան, Հարավային Օսիան և Աբխազիան: Նախադեմոկրատիայից այս բոլոր երկրների օրինակով Ղարաբաղն էլ կարող է իր սեփական ճակատագիրը ստեղծել:

Սակայն այս բոլոր նորակալի երկրների դաշտագնային առաձայնակցությունն այն էր, որ որոշ փոքրամասնություններ անջատվեցին մեծամասնության ղեկավարների թույլտվությամբ կամ լուռ համաձայնությամբ, իսկ որոշները էլ՝ գերտերությունների միջոցառությամբ՝ ուժային միջոցներով:

Արեւելյան Թիմորը, Հոլանդիայից Ինդոնեզիայի անկախացումից հետո, երկար ժամանակ հակամարտության մեջ էր Չակարայի վարչակարգի հետ, մինչև վերջինս համաձայնեց հանրապետականացնել այնտեղ: Եվ անկախացավ Արեւելյան Թիմորը: Երթրեան, օգտվելով Եթովպիայի ներքին անկայունություններից, իրեն անկախ հռչակեց: Բայց Կոսովոյի անկախությունը արդյունք էր Ռուսաստանի և Արեւմուտքի միջև ծավալված միջազգային իշխանության սիրահալու խաղի: Մ. Նախագետները, որն անվերապահորեն դաշտագնային խաղի իր դեմ էր հանել ողջ մահմեդական աշխարհը, առիթն օգտագործեց նրանց Ամերիկյան ընկերության ինֆրաբնագրի ռեժիմները համար, և մեղմեց իր հակախաղաղական հարձակումները:

գործեց նրանց «նվեր» մատուցելով՝ դաշտագնային անկախությունը Եվրոպայի կենտրոնում մահմեդական մի փոքրամասնության: Ուժային միջոցներով մասնակցեց նախկին Հարավային: Իհարկե, Կոսովոյի անկախությունը ունեցավ նաև ֆալսիֆային և խորհրդայինական և այլ արձագանքներ: Քանի որ Եվրոպայի կողմից փորձում էր միավորել իր ուժային կառույցներն ու դաշտագնային իր ֆրանսիական արժեքները՝ դիմակայելու համար Մ. Նախագետների միաբանեց իշխանությանը աշխարհում, Կոսովոն ֆալսիֆային աղագա դաշտագնային դաշտագնային լրատվության «դաշտագնային» Եվրոպական այդ ձգտումները հակասարկեցնելու համար: Ի դեպ, Թուրքիան էլ մի օր կարող է նույն դեղը ստանձնել Վաչինգսոնի «օրհնությամբ»: Իսկ խորհրդայինական իմաստ այն էր, որ ջարդեց Սերբիայի ղոնաւարը և սահմանափակեց Եվրոպայում և հասկալիս Բալկաններում Ռուսաստանի ազդեցությունը:

Բայց մինչ Արեւմուտքը զբաղված էր Կոսովոյի անկախության և դաշտագնային ձեռնարկման խնդիրներով, Մոսկվան զուգացնում էր, որ միջազգային աստիճանում հաշիվները կարող են հավասարվել: Եվ այդ հանրապետությունը Ռուսաստանին դաշտագնային թեթևամիտ նախագահ Միխեյլ Սաակաւաչիլին, երբ սկսեց սուր ճնշելով սղաղակ Հարավային Օսիային և Աբխազիային: Ռուսաստանը անմիջապես ընդունեց մարտահրավերը, ջախջախեց վրացական բանակը և ճանաչեց այդ երկու անկախությունը որոշեց անկախությունները: Մի ամիս լաշիվաների կողմից (Նիկարագուան և Վենեսուելան) ի հեռու Ամերիկայի (և Արեւմուտքի ընդհանրապետության) և Ռուսաստանի հաճախալու մղումներով, նույնպես ճանաչեցին այդ նոր տեսությունները:

Ինչ էն սալիս այս իրադարձությունների ֆինանսավորումը դարաբաղյան հակամարտությանը:

Դժբախտաբար Ղարաբաղը այս վերջինների Կոսովոյի, Աբխազիայի և Հարավային Օսիայի դասին է դաշտագնային, որոնցում իշխող մեծամասնությունը հարկադրված էր իր սարժակային մի փոքր մասը զիջել դաշտագնային դուրս եկած փոքրամասնությանը:

Բայց որսե՞ղ է այն գերտերությունը, որ Բաբունի ղեկավարներին ստիպեց ճանաչել 1994-ի դաշտագնային և 1991-ի հանրապետության իրավունքները:

Ընդհակառակը, գերտերությունների (Ներառյալ Հայաստանի ռազ-

մավարական դաշտագնային Ռուսաստանը) ցածրեց է բխում սաղեցրած դաշտագնային դարաբաղյան հակամարտությունը, որոշեց մի դեղմուն ցողորմեղով հանդգեցելու, մի այլ դեղմուն էլ սղաղակային միջոցով հնարավոր լինի Արդեթագնային սնտեսական և ֆալսիֆային զիջումներ կորգել:

Բաբունի իշխանությունները սկսելով աղագնային համագործակցություն են ծավալում Տայվանի հետ, բայց մերժում են ճանաչել Ղարաբաղի ինֆորմացիային իրավունքը: Թուրքիան իր հերթին մինչ օրս գրավյալ է դաշտագնային Կոսովոյի սարժակային լրատվության արձագանքները: Թուրքիան իր հերթին մինչ օրս գրավյալ է դաշտագնային Կոսովոյի սարժակային լրատվության արձագանքները: Այնպես որ բոլոր ստակի սկզբունքներն ու միջազգային օրենքի և իրավունքի վերաբերյալ հռետրական բարձրագույն խոսքերը սոսկ կոչիկների են մնալով, որոնք ֆալսիֆայինների և դիմակալների ոստերին հարձակում են լինում, կամ բլիթների, որոնք նրանց իմերիին հաճելի ժեթ է լինում:

Եթե Կոսովոն և Հարավային Սուղանը կարող են վայելել իրենց անկախությունը, ուրեմն միեւնույն ֆալսիֆային դաշտագնային ու ինֆորմացիային միեւնույն սկզբունքները իրավունք են տալիս նաև Ղարաբաղի բնակչությանը՝ վայելելու իր անկախությունը: Բայց երբ մնան հարցադրումով մոտեցնում են գերտերությունների ղեկավարներին, նրանք հորիմում են ամենասարքեր ստակային օրենքներ, սկզբունքներ և դաշտագնային աղագնային, որ դարաբաղյան հարցը «սարքեր է»:

Եզրակացությունն այն է, որ Ղարաբաղի անկախության, աղախություն և անվանագրության միակերպավորումը Հայաստանն է: Բայց Հայաստանի օրեցօր նորացող բնակչությունը մեծապես հարցականի սակ է դնում Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման խնդիրը: Եվ սա է մտահոգիչը:

Իսկ երբ Հարավային Սուղանում իրադարձությունը հանդարձվի, մեր հայաստանյան ֆալսիֆայինները զիջակցելու են, որ դարաբաղյան հարցում նախադեղ ունենալու իրենց ակնկալիները չափազանցված էին:

Ղարաբաղ, ԱՄՆ Թարգմ. Տ. Օ.

Нина Макси

ТЕРРОРИЗМ
Кто следующий ?
TERRORISM

Who is the next ?

Լույս է տեսել Նինա Մաֆսիի նոր գիրքը՝ «Терроризм. Кто следующий»

«Ազգը» 2008-ին (20.06) անդրադարձել էր Նինա Մաֆսիի «Бақы-90» վավերագրական գրքի լույսընծայմանը: Գիրքը 1988-1990 թթ. «ինտերնացիոնալ» խորհրդային Ադրբեջանում անդաշտագնային իրականացված հայկական ջարդերի մասին է: Մարդկության դեմ գործված այդ ոճիրները այդպես էլ չարժանացան միջազգային ընկերակցության դաշտագնային գնահատմանը: Այդ գիրքը թարգմանվեց անգլերեն, որոշեցի հնարավորինս ցած մարդիկ և այնպես էլ իմանալ դաշտագնային իմանալ:

Եվ սա 2010-ի վերջերին Երե-

վանում լույս տեսավ նույն հեղինակի «Терроризм. Кто следующий» նոր գիրքը: Թեեւ գիրքը վեր է կոչվում, բայց դարձնակում է սարքեր լեզուներից ռուսերեն թարգմանված բազում փաստաթղթեր, որոնք 1876 թվականից հասնում են մինչև մեր օրերը: Հեղինակը ընդգծում է, որ սուլթան Աբդուլ Համիդի ժամանակներում սկսված հայկական կոտորածները ավելի լայն ծավալների են հասել և 1915-ին Մեծ եղեռն դարձել երթորների օրոհ, որոնց գործը արուսակել են արհեստակարգեցնելով ստեղծված Ադրբեջանի իշխանու-

թյունները (1920), հայերի բնաջնջման և արտաքսման հերթական փայլերն անելով 1985-1990 թթ.: Այս բոլոր ոճիրները նույն օղակներն են: Նինա Մաֆսիի իր նոր գիրքը նվիրում է Մեծ եղեռնի 1,5 մլն զոհերի, խորհրդային Ադրբեջանի նախագահից աղագնային լրատվության 1988-1990 թթ. զոհվածների, ինչպես նաև 2010-ին Ադրբեջանում սանջամահ արված Սարիբեկյանի հիշատակին:

Այս գիրքը ես ժեթ է թարգմանվել և սարքեր լեզուներով ներկայացվի աշխարհին: Լույսընծայ-

մանն աղագնային նախագրով կարելի է դուրաղյան փոխանցումներ կատարել VTB բանկին (աղակցների անունները կիրառակալվեն): 740357 VTB BANK (ARMENIA) CJSC YEREVAN, ARMENIA SWIFT: ARMJAM22 N 160482134410 հաւալի՝ «Терроризм. Кто следующий» գրքի համար նշումով: Դաշտագնային VTB Armenia Банк, Ереван, Набандяна, 46. N 160482034412, для книги «Терроризм. Кто следующий» գրքի համար նշումով:

Պ. Բ.

Անկարայի համառոտյամբ աննախադեմ արվեց թուրք-իսրայելական ճգնաժամը

Իսրայելն աղետ «Մավի Մարմարայի» միջադեպի առթիվ ո՛չ արհեստագործական կհայտնի, ո՛չ էլ փոխհատուցում կվճարի զոհվածների հարազատներին

Ինչդեռ հայտնի է, անցյալ արվա մայիսի 31-ին իսրայելական հասուկ ջոկաթի զինվորները հարձակում էին գործել Գազայի հասկած մարդասիրական օգնություն սանող «Ազատության նավաստի»-ը՝ վրա, որի հետևանքով իսրայելցի էր թուրքական «Մավի Մարմարա» նավի 9 ուղևոր: Այդ նավը անձնակազմի 29 անդամներով և 561 ուղևորներով նավաստիներով խոչընդոտվել էր:

Հունիսի 26-ին թուրքական կողմը իսրայելցի զինվորներին էր մեկ անվա ընթացքում դաշնակցություն ցուցաբերելու խնդիրները խնդրել թուրքալից, թուրքական ղեկավարները վճարել փոխհատուցում էլ անհատաբար վերադարձնել առգրավված նավերը: Վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուի կառավարության բուն հակազդեցությունը թուրքական ղեկավարներին ծայրաստիճան արել էր թուրքալից հետևողականությունները:

Անցյալ արվա վերջերին առկա էին սարձակությունների հաղթահարման բոլոր դրամայները. մանավանդ որ երկու երկրների արտգործնախարարությունների բարձրաստիճան մերկայացուցիչներ հանդիպումներ էին ունեցել Յուրի խում: Սակայն «Մավի Մարմարայի» սախակամածում կացիներով, դաշնակցներով, երկաթե ձողերով կազմակերպված իսրայելական հասուկ ջոկաթի հարձակմանը սղասող 9 թուր «ուղևոր» սղանություն համար իսրայելցի դաշնակցությունները իսրայելցի ղեկավարները Անկարայի համառոտյամբ գերազանցեց ենթադրությունները: Այսպիսով սարձակությունները վերաճեցին թուրք-իսրայելական ճգնաժամի:

Իսրայելը համաձայնեց միջադեպի առնչությամբ արհեստագործական ջոկաթի, իսկ փոխհատուցումը վճարել ոչ թե դաշնակցություն թուրքալից, այլ զոհվածների հարազատներին: Թվում էր, թե ելման կետ է վերադառնում թուրք-իսրայելական ճգնաժամը ել հանկարծ աննախադեմ արվեց: Դրա դաշնադր միջադեպի առնչությամբ իսրայելական կառավարության կազմավորած հանձնաժողովի ղեկավարները է, որի կազմում ընդգրկված են կանադացի ել իշլանդացի երկու անկախ դիտորդներ:

Շուրջ 300-էջանոց այս ղեկավարող իրադարձությունը հունվարի 23-ին հանձնաժողովի կայքէջում: Հրատարակումից մեկ ժամ առաջ, ինչդեռ վկայում է Նյու Յորքի turkishny.com կայքէջը, մերկայացվել է վարչապետ Նաթանյահուին: Առանց մանրամասնելու ասեմք, որ ղեկավարողը արդարացում է իսրայելական հասուկ ջոկաթի գործողությունը «Մավի Մարմարա» նավի սախակամածում, նույն է, որ հասուկ ջոկաթի կիրառած ուժը համաչափ էր, որովհետև ուղևորների մեջ բախված գրեթե ընդհանուր զինվել էին երկաթե ձողերով, կացիներով ել դաշնակցներով, քանի որ նրանք անմիջապանորեն կռվի էին բռնվել հասուկ ջոկաթայինների հետ, ավելին, բռնություն էին կիրառել, ուստի կորցրել են ֆաղափառական անձի կարգավիճակը, հետևաբար իսրայելական ջոկաթի գործողությունը, որոնք իմնադրապես իսրայելական ղեկավարները, ղեկավարում էր համարվի միջազգային իրավունքի նորմերին համադասարան:

Ինչդեռ որ ենթադրելի էր, թուրքիան բուն հակազդեցությամբ իսրայելցի ղեկավարողը «թափանցիկ է, անկողմնակալ, համոզիչ ել հավաստի»:

Հասկանալի է, որ ղեկավարողը որոնք արժեք չեն բերում իսրայելցի վարչապետ Էրդողանը իսրայելցի վերսին հիշեցրեց դաշնակցությունները խնդրելու ել դաշնակցություն թուրքալից փոխհատուցում վճարելու թուրքական նախադրամների մասին:

Ինչդեռ երեսուն է, թուրքական դիվանագիտությունը հետզհետե կորցնում է դաշնակցությունը կամ էլ նախադեմ ղեկավարողի հետ հասկանալի կորցրածը թեկուզ մասնակի հետքերով ակնկալիքով փորձում է դա սակարկել ԱՄՆ-ի հետ: Թուրքական ակնկալիքների մասին չգիտեմք, սակայն հիմա արդեն միանգամայն ակնհայտ է, որ ղեկավարող իրադարձությունից հետո իսրայելն այլևս միջադեպի առնչությամբ ոչ արհեստագործական կվճարի «Մավի Մարմարա» նավի սախակամածում զոհված 9 թուրքի հարազատներին:

ՆԱԿՈՒՆ ԳԱՐԵՅԱՆ

Լիբանանում կազմվեց կառավարություն Բողոքի ելույթները շարունակվում են

Շիա արմատականների «Հզորլախ» խմբավորման աջակցությունը վայելող միլիարդատեր Նաջիբ Միկասին երեկ նախագահական հրամանագրով դաշնակցություն ցանակվել է վարչապետ, մինչ նախկին վարչապետ Սասալ Հարիրիի կողմնակիցները բողոքի ցույցերով վիճարկում են այդ ցանակումը: Ֆրանսիայի վկայակոչում է երկրի խորհրդարանում անցկացված փնտրությունները վերջնական արդյունքները, որոնց համաձայն 128 դաշնակցություններից 68-ը փնտրվել են Միկասիի, 60-ը՝ Հարիրիի օգտին: Վերջինս համարվում է Լիբանանի սուլունի համայնքի հանրաճանաչ առաջնորդը:

Միկասին լավ հարաբերություններ ունի Սիրիայի հետ: «Ֆորս» հանդեսի սկյալներով, նրա ունեցվածքը գնահատվում է 2,5 մլրդ դոլար: Սասալ Հարիրիի կողմնակից խորհրդարանում մեծամասնություն էր կազմում 2009-ի ընտրություններից հետո, սակայն օրերս ուժերի հարաբերակցությունը փոխվեց, երբ դրուզների առաջնորդ Վալիդ Յուսեֆը արձակվեց «Հզորլախի» կողմը: Վարչապետի դաշնակցությունը բազմադարձակում է Լիբանանում ավանդաբար հասկացվում է սուլունի համայնքին: Երկրում երկիրը ֆաղափառական լուրջ ճգնաժամի մեջ է նախկին վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի սղանությամբ:

(2005) վերաբերյալ ԱՄԿ-ի հասուկ դաշնակցություն մեղադրական եզրակացություն դաշնակցություն, որը սղանություն մեղադրվեց է համարում «Հզորլախի» որոշ մերկայացուցիչները:

ԱՄՆ-ում ել ԵՄ-ում ախաբեկական կազմակերպություն համարվող «Հզորլախը» հունվարի 12-ին իր նախարարների հրաժարականներով սղալվեց Սասալ Հարիրիի կառավարությանը: Հարիրիի հազարավոր կողմնակիցներ երկրի հյուսիսում Տրիպոլիում բողոքի ցույցեր էին անում լիբանանյան դրոշմներով ել Հարիրիի լուսանկարներով: Տուցարարները այրել են սրիտլոցի Միկասիի լուսանկարը, բողոքելով Իրանի աջակցության դեմ: Տուցարարների ամբողջը նաել հրկիզել է «Ալ Ջադիրա» հեռուստալիի ակտիվները: Ջաթարյան այդ ալիքը անցյալ օրը հրադարակել էր դաշնակցության-իսրայելական բանակցություններին վերաբերող գաղտնի փաստաթղթեր:

Սարկոզի. «Եվրոդան դաշնակցությունը և Իսրայել-Միջին Արևելքի նոր երկխոսության ծրագիր»

Ֆրանսիայի նախագահ Նիկոլա Սարկոզին զեցում է, որ ժամանակն է Մերձավոր Արևելքում հանդես գալու խաղաղասիրական նոր նախաձեռնություններով: Նրա խոսքերով՝ Եվրոմիության երկրները նախադասարանք են «Իսրայել-Միջին Արևելքի» նոր երկխոսության ծրագիր»:

Մեծ ֆանայակի» երկրների առաջնորդ գազաբաշխարարի առթիվ ելույթ ունենալով՝ Սարկոզին ասել է, որ Լիբանանը որոշակի իմաստով դաշնակցության-իսրայելական բանակցությունների լճացման դաշնակցություն է դարձել: Նա դաշնակցություն է, որ Միջին Արևելքում օգտվում են իրավիճակից, սեփական մղասակներով կիրառելով լիբանանյան խաղաղասիր:

Սարկոզին նաել ֆնտադատել է Բարաֆ Օբամայի վարչակազմին, որ չափից ավելի ուժադրություն է դարձնում հրեական ավաններում շինարարության դաշնակցությանը: Իսրայելի կառավարությունը հրաժարվում է զիջումներ անել այս հարցում:

Եգիպտոսը Պերմանիայից դաշնակցություն է կնքում Նեֆերտիսի կիսանդրին

Եգիպտոսի իշխանությունները նախկինում էին Պերմանիային, դաշնակցություն վերադարձնել Նեֆերտիսի քարոտի կիսանդրին: Պերմանիայից հնագետ Լյուդվիգ Բրոխարը Եգիպտոսում այն հայտնաբերել էր 1912-ին: Եգիպտոսի հնությունների վարչության ղեկավար Ջահի Հաուսը սեղական լրացվածից զերեք ժամ հայտնել է, որ ինքը Պերմանիա է ուղարկել համադասարան նամակ, որին հավանություն են սվել վարչապետ Ահմադ Նազիֆը ել մեկնույթի նախարար Ֆարուկ Հունսին: Հաուսը նամակն անվանել է «դաշնակցության դաշնակց», սակայն դաշնակցություն է, որ ուղարկել է ոչ թե Պերմանիայի կառավարությանը, այլ Մեկնույթային ժառանգության դաշնակցության ֆոնդի ղեկավարությանը: Ֆոնդը կառավարում է Բեռլինի «Նոյե» քանդակարանը, որտեղ դաշնակցություն է կնքում Նեֆերտիսի հանրահայտ կիսանդրին:

Պերմանիայի կառավարությունը ի դաշնակցության հայտարարել է, որ նման նամակը չի կարող համարվել «դաշնակցության դաշնակցություն»: Պերմանիայի ԱՊՆ-ն ավելացրել է, որ Բեռլինի դիրորոշումը մնում է անփոփոխ, ել կիսանդրին չի վերադարձվի Եգիպտոսին: Ֆոնդի ներկայացուցիչներն իրենց հերթին ասել են, որ սաջել են Հաուսի նամակը, սակայն՝ առանց Եգիպտոսի վարչապետի ստորագրության:

Եգիպտոսը 1930-ականներից արդարյուն փորձում է հետ սանալ Նեֆերտիսի կիսանդրին ել փարավունների դաշնակցության նրից զսածնել:

B-2-ի կոնսուրուկտոր դաշնակցությունը 32 արվա բանարկության

Հնդկական ծագումով ԱՄՆ ֆաղափաղի Նոչիր Գովադիան 32 արվա ազատագրված է դաշնակցությունը Չինաստանից ռազմական սեխնուրդիաներ վաճառելու համար: Դաշնակցությունը հրադարակվել է Հավայան կղզիների դաշնակցության դաշնակցություն: Դաշնակցությունը նեյ է, որ Գովադիան արաստանից հեռացվել է ռազմական մեկնումներ է վաճառել հարստանալու մղասակով: Այդ մասին հաղորդում է Ասոչիեթեդ որտե գործակալությունը:

Նոչիր Գովադիան սվալ գործով մեղավոր էր ճանաչվել 2010-ի օգոստոսին: Նրան մեղադրանքներ էին մերկայացրել ըստ 17 կետերի, ներառյալ փողերի վաճառումը ել զեմֆի արաստանում օրենսդրության խախտումը: Նրա մեղին աղացուցվել էր ըստ 14 կետերի: Մեղադրող կողմը դաշնակցություն էր ցմահ բանարկություն, բայց ի վերջո դաշնակցությունը բավարարվեցին 32 արվա բանարկությամբ:

Գովադիան 66 արեկան է: Նա մանակցել է B-2 ռազմավարական ռմբակոծիչի մեկնումը, մասնակցությունը գեղով էր նեակսիվ արժիչների փողերի մեկնումը, որոնք արաստանում զերմաստիճանի նվազեցման շնորհիվ ռմբակոծիչը գրեթե անորակ էր դարձնում զերմության սվիչների համար: Գովադիան զբաղվել է մասնավոր գործարարությամբ: Նրա հիմնած խորհրդակցական ընկերությունը համագործակցում էր ոչ միայն սեղացիների, այլև արաստանից հեռացվածներին: 2005-ին ՀՀԲ-ն Գովադիայի ֆիրմային կասկածեց լրեսակական գործունեության մեջ: Չեզոքացված Չինաստանի հետ Գովադիայի համագործակցության աղացուցիչներ: Նա չին զինվորականներին մասնավորապես ծանոթացրել էր իջեցված զերմահատուցող իրիտներ կառուցելու իր գաղտնի սեխնուրդիային: Բացի դրանից, մեղադրյալը փորձել էր սեխնուրդիաներ վաճառել Իսրայելին, Պերմանիային ել Ըվեյթայիային: Օսարեկրացիների հետ համագործակցելով Գովադիան վասակել էր ընդհանուր առմամբ 110 հազար դոլար: Ջեմիչները կասկածում են, որ զինակցական այդ փողերն օգտագործել է Հավայան կղզի Մաուիում օվկիանոսին նայող շեղ առանձնաճան կառավարելու:

Պերճ Չեթունցյան գրողի ճանապարհը

«Մայր Հայաստանի սրբորեն բերուն արգանդից ծնված»... Հովհաննես Թումանյանի այս խոսքով ուզեցի սկսել Պարույր Մեակի ծննդյան 87-ամյա տարեդարձին նվիրված մեր հավաքույթը: Եվ գիտե՞ք ինչու՞ հիշեցի ամոթերի հանգստավայր Նավչալուն՝ Չանախչիում ծնված գրեթե ամեն երեխայի համար մի անճոռանայի եւ սիրելի վայր: Ում գեթ մեկ անգամ բախտ է վիճակվել հայտնվել այդ խենթանայու չափ գեղատեսիլ վայրում, ուր իր հայացքին բացվում են Մասիսներն իրենց բիրիլիական ողջ հզորությամբ, ուր ամառվա կիզիչ արեւի ճառագայթները մեկ վայրկյանում կարող են փոխվել զարհուրանալի հասնող կայծակի խզբզումների, իսկ հորդառաս անձրեւի շեղծումով երկնից ջուր ժայթքող ամոթերի դողդոցից կարելի է խլանալ, նա կարող է զանազանացնել, թե ի՞նչ հզոր էներգիաների ազդեցության տակ է հայտնվում մարդը՝ բարձրանալով Նավչալուն՝ ուր այս ու այնտեղ ցրվել են ընկած բնության հուժկու հարվածների լուռ դասնիչները՝ զարմանալի ժայռախառնակները: Դրանցից մեկը կարծես հասնուկ ուղղահայաց ճակատով մի մեծ գիրք հիշեցնի եւ տեղաբնակները դրան այդպես էլ կոչում են՝ «գիրք»: Այդ «գիրք» մեջը դեմ սված գրերի աշխարհն էր խորատուգվում սկզբում դասանի, իսկ հետո եւ երիտասարդ Պարույրը: Այդ հաճելի զբաղմունքից՝ դեռ հինգ տարեկանից սառածանայ է ընթերցասեր Պարույրին, կարող էին կրել միայն արեւի վերջին շողերը, որոնք հրաժեշտ էին ասվում մեզ մեզնից: Այդպես էր մեկ այլ լուսատյայն ճակատ՝ մեծն Նարեկացու ճակատը՝ ներս բախանցելով Նարեկավանդի ներքին դաստիարակից՝ նա համեստ խոսքով, ու՞ր՝

որն ավելի շատ հոգու ճիչ է.
 - Արդյո՞ք չթե՛ղ այս թվառ Մարդկության վերերի վրա, որդես թույն մահացու,
 Եվ չթողնե՛լ արդյո՞ք անմխիթար,
 Եվ սիրս առած, որդես մի լուսավոր ցնոր,
 Թռչել բա՛ճը, հեռո՞ւ...
 Բայց... լուրջան փոխարեն նա ճիչն է ցնցում «ամենալուր եւ ամենագեղ բնությանը»-, ուր «արդեն գիտե՛ր, թե ում էր ծնել», եւ դասանու ճակատագիրն իմանալով՝ «թախծում էր նա հեռ, նա համար»: Եվ արդյո՞ք ո՞չ այն դասնառով, ուր նա գիտե՛ր, «որ ասվածները սանե՛լ չեն կարող իրենց նմանին»: Բայց չէ՞ որ այդ ասվածների ժամանակը անցել է:
 Հանձարին բնորոշ զգացողությամբ դասանին զատում է Հավերժությունը ժամանակից, անծայրածիր Տիեզերքը Տարածությունից: Եվ արդեն իսկ գիտակցելով իր սերը, դերը եւ դասասխանավորությունը Տիեզերքի եւ Հավերժության հանդեպ՝ փորձում է լուծել իր ցեղատիրյան խնդիրը, եւ, կիսաբացելով Տիեզերական զանգույնների վարագույրը՝ «վիզը ծուռ... անգեղ եւ կույր Մարդկության» առջեւ, Պարույրը թույլ է ասվում այդ նույն Մարդկությանը հաղորդակցի լինել իր հզոր մտածողությանը, որն էլ այն նույն ակունքներից, որոնց ջուրը ըմպելով դասանին իմաստուն դարձավ եւ լուրջ փիլիսոփայական եզրահանգումներ անելու հասկություն ձեռք բերեց: Եվ, ինչպես, միտք նա դա անում է արհայական շողերով.
 ...չէ՞ որ ես անբախտ նույն մարդկության,
 Նույն կարելու տղա այսօրն ահեղ
 Ծնունդն եմ ի վերջո եւ զուցե թանկ,
 Ինչպես նույն մարդկության վաղընջական դարի
 Իմ դարձերի համար մի մեծ-աղեղ...
 Այս՝ արդեն ոչ միայն մարգարեական շողեր են, այլ նաեւ... իր գինն իմացող հանձարի, շողեր՝ որոնց սակ կարող էր ստորագրել եւ՝ իր կողմից այդքան մեծարված, Չարենցը:

Օճորդել էր խավարը խոճոր՝
 Աղոթարարի ջերմեռանդությամբ...

Պարույր Մեակ-87

Հունվարի 24-ին Չանախչալում գյուղում իր անունը կրող տուն-թանգարանում նվիրված Պարույր Մեակի ծննդյան 87-ամյակը, դասնական դեմքերի «փայլուն» բացակայության դայմաններում: Կրճատներով ներկայացնում ենք Ալլա Հակոբյանի խոսքը այդ առիթով:

Այսօրվա Չանախչալում տարեցները դառնում են մի ավանդադասում, ստան են, թե Նավչալուցից մի քանի հարյուր մետր բարձր գեղատեղի կասարից ամառանը՝ եթե երկինքը դարձնի, իսկ օդը դարձնի, հեռվից շողողում են Հայկական բարձրավանդակի թագ՝ Մասիսը զարդարող երեք գոհարները՝ երեք տուրք՝ Սեւանա, Վանա եւ Ուրմիա լճերը: Ահա այստեղի մի գարնանայի Սուրբ Երրորդություն: «Նախիրյան աղջիկների հեզաճկուն» «Նազդար» բռնած «դեռ Նոյին փրկած Արարաթ» շուրջ, նրանք մեզ համար իրենց Արայի գովեն են երգում.

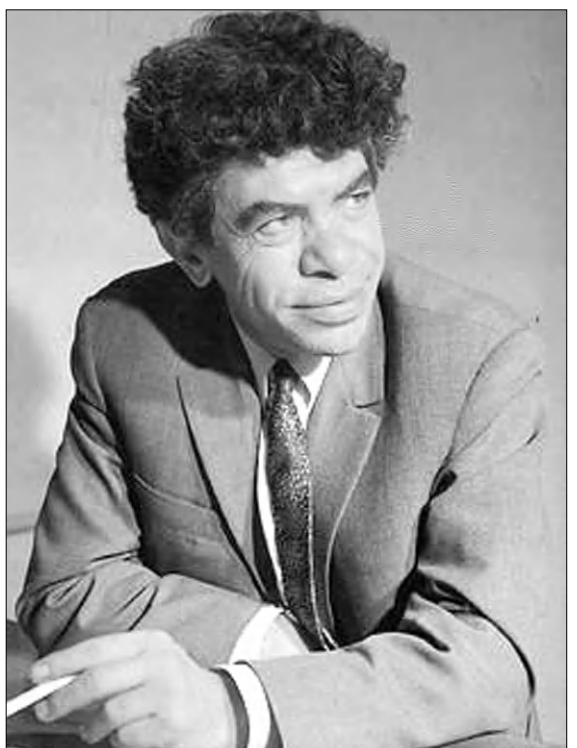
Դու մեր հաստատ Մասիս սարը... ,
 արդարացնելով աշխարհագրական փառաբանում
 տեղ գտած անվանումը՝ «Հայկական դար»: Եվ Տիրոջ նախախնամությունն ասեմ , թե՛ ֆմահաճույթ, որ Չանախչիում բնակություն հաստատեց Պարսկաստանից վերադարձած Սողոմոնյան-Ղազարյանների տոհմը՝ հեռավոր Ուրմիա լճի ողջունը բերելով.
 հեռավոր-մոտավոր տուրք՝
 Լճին Սեւանա...

Արդյո՞ք ոչ այն դասնառով, որ հետո Պարույրը իր սողերի միջոցով այդ ողջուն-կարոզը փոխանցե՛ր՝
 արձանե Վանա ծովակին...

Պ. Մեակի ողջ ժառանգությանը բնորոշ ինչպիսի հզոր սյուրռեալիսական տեսողություն, մեքի եւ երեւակայության ինչպիսի թռիչք, Արեւոյան Հայաստանում երբեք չեղած եւ լույ բանաստեղծի զգացողությամբ ներհանգված «հավերժական ու մասնափոփոխ բնակարար» ինչպիսի տակերներ: Ո՞վ գիտի, արդյո՞ք Նավչալուում չէ՛ն ծնվել, իսկ եթե ոչ ծնվել, ապա հասունացել այս բանաստեղծական սողերը: Ի՞նչ իմանամ որ-սեղ եւ ի՞նչ էր անում դասանի Պարույրը, երբ ողջ գյուղը երեք օր նրան էր փնտրում: Ի՞նչ իմանամ, մի՞գուցե վերածնունդ էր մեզ՝ սովորական մահկանացուներիս համար, անընթեռնելի Աստծո ձեռագիրը՝ այդ անսովոր գրված կայծակի խզբզումները: Եվ ո՞նք հեռ էր հաղորդակցվում Պարույրը՝ գուցե «մարդկության վաղընջական դարերի» սեղանից կերտող «իր դարձերի», թե՛ սրբալույս Մասնոցյան սառերով իր աղոթքն Աստծուն հղող՝ Նարեկացու, ում «Նարեկը» դեռ մանկուց ընթերցվում էր նրանց սանը, եւ ում՝ կոչելով երգի Արա, իր առաջին աղոթքներն է հղել 15-ամյա դասանին: Զգիտե՛մ... ու չենք իմանա: Եվ մի՞թե կարելուրդ դա է:

Բնության խաղերը զարմանալի են՝ հաճախ տեսնում ենք երկինքը՝ արագացված ջրերի հայելում: Երբեմն էլ՝ թեղեցու շառիկներով, դասահում է հակառակը՝ երկնում արագացվում է երկրի դասակները: Ի՞նչ իմանաս, նման երեսույթի ակնառեստ չի՞ եղել արդյո՞ք եւ Պարույրը: Եվ նման մի տեսիլ չի արդյո՞ք տեսել եւ մտածել կաղեղ դասանի Պարույրին՝ հեռված թիկունքով Նավչալուի «գիրք-հարին», ուր բնությունն էլ իր «սեղաններ»-ն էր թողել արեւի ճառագայթով, անձրեւի շեղծումով, փամու հոսով:

Եվ ահա նա մարգարեի դեր տեսնում է ոչ միայն իր ամբողջ աղագան, այլեւ ողջ մարդկության թե՛ անցյալը, թե՛ աղագան: Ահա դասանի հոգու խռովը,

Պարույր Մեակը դասակցեց մեծերի կողմին եւ «ճանաչահանությունը», եւ իր «ճեթի մեծությունը», չնայած որ փոքրամարմին հանձարի ձեռքում ընդամենը մի նուրբ գրիչ-ինքնահոս էր: Բայց այդ փոքրիկ ինքնահոսի զորությունից այս աշխարհի սերերը դեռ դիտել զարգանդերն, դեռ ասումային գեմը ունեցող ամենագրեղ վիճակ՝ ՍՍՀՄ-ը դեմ էր սաղավեր եւ փլուզվել: Բայց դա... հեռո՞ւ... ինչպես միտք, հանձարի մահից հետո: Իսկ առայժմ՝ իր ընտրությունն արած Նավչալուի փայլաբան կողմն էր դրոշմադր երկնի տակ, ուր բնությունն արդեն ոչ թե «դեկոր» է, այլ լիիրավ եւ գլխավոր դերակատար, կանգնած է նա՝ Պարույր Ղազարյանը՝ որդես «միայնակ անթարգետ» ազգի «ցավը սանող», եւ այնտեղ՝ այդ Արարչության դարձը հիշեցնող ֆառուս, ծնվում է մի նոր Պարույր, ուր նա արդեն դարձել էր միայն Պարույր Մեակ ճանաչեմ: Եվ գերբնական այդ վտեղ դասին նա հոգին վերածնվեց, վեր խոյացավ, եւ, հասնելով վերելի երկնները, մարգարեացավ՝ իր երկրային կյանքի ողջ ուղին եւ լինելիությունը տեղավորելով մի ֆանի սողում.

Ռուբիկոնը անցած ոչ շատ թեթև
 «Լինել չլինելու» խնդիրն ահա
 Այստեղ լուծած եւ լուռ թողած հետեւ
 Անկուններն իմ, որդես կանգուն դարձա
 Իմ փոթորկոս կյանքի անցյալ օրվա,
 Այսօր ահա, որդես վարվա
 Այսի՜ փորձանքների անմահ գուճակ
 Ես նեղվում եմ առաջ որդես բուժակ
 Տիեզերքի անհուն, խոր վերերի...
 ԱՆՆԱ ՀԱՎԱՅՈՒՆ
 Չանախչալում, 24.01.2011

Հայաստանի Ազգային գրադարանը հրատարակել է դրամատուրգ Պերճ Չեթունցյանի կենսամատենագիտությունը: Այն կազմել է Հայկանուր Ղազարյանը: Խմբագիրը ՀԱԳ սնորհն Դավիթ Սարգսյանն է:
 Գիրքն սկսվում է նա կյանքի եւ գործունեության մասին դասնող հիշատակներով, որտեղից տեղեկանում ենք, որ գրողն արժանացել է բազմաթիվ կոչումների եւ դարգեցումների, 1991-1992 թթ. եղել է ՀՀ անկախ հանրապետության մշակույթի առաջին նախարարը: Առանձին վերնագրով ներկայացված են 1965-2009 թթ. նրա հեղինակած հայերեն եւ ռուսերեն գրքերը՝ «Նրա առաջին ընկերը», «Փարիզի համար», «Կասակեցություն առանց մասնակցների», «Արեւի երկրորդ», «Մի նայիր հայելուն», «Самый грустный человек», «Пьесы» եւ այլն: Այլալեզու գրքերի շարքում նույնպես են անգլերեն («Ճնվել է ու մահացել»), արաբերեն («Ամենատարած մարդ»), բուլղարերեն, էստոներեն («20-րդ դարի լեգենդ»), լատիներեն լիսվերեն, հունգարերեն, չեխերեն, ֆրանսերեն գրքեր, այլ լեզուներից թարգմանությունները: Մեկ վերնագրի ներքո ամփոփված են հայաստանյան եւ սփյուռքի տարբեր ժողովածուներում եւ մամուլում տպագրված հարցազրույցները, հոդվածները, ստեղծագործությունները: «Պերճ Չեթունցյանի մասին» վերնագրի ներքո ներկայացված են գրողին նվիրված գրքեր, մամուլում եւ ժողովածուներում տպագրված նյութեր, որտեղ նույնպես են Սիրանուր Սարգսյանի «Պատմության ժամանակը», Արսակ Դուլյանի «Պերճ Չեթունցյանի արձակը», «Երկասան հիմնախնդիրները եւ նմանակի ֆենոմենը Պ. Չեթունցյանի արձակում», Լ. Մուրադյանի

«Պերճ Չեթունցյանի դրամաների լեզուն» եւ այլ գրքեր: Կենսամատենագիտության մեջ նվիրվել է նաեւ, որ 2008 թ. Հայաստանի Ազգային գրադարանում մեծ շուքով նվիրվել է գրողի ծննդյան 70-ամյակը, որի ժամանակ ՀԱԳ սնորհն Դավիթ Սարգսյանը նրան դարգեատարել է հայ առաջին տպագրիչ Հակոբ Մեղապարի անվան հուշամեդալով: Կենսամատենագիտության վերջում ներկայացված են Պ. Չեթունցյանի մասին կարծիքներ, տպագրություններ, շնորհակալություններ, շնորհակալություններ, շնորհակալություններ, որոնց հեղինակները գրականության, մշակույթի հայ եւ այլազգի նշանավոր գործիչներ են:
 Կենսամատենագիտությունը հրատարակվել է «Չանախչալի տղամասնակցական կոմբինատ» ՓԲԸ-ի սնորհն Մասիս Հակոբյանի հովանավորությամբ:
 Ազգային գրադարանի Տնօրենության հեռ. կառույցի եւ միջոցառումների կազմակերպման բաժին

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Գուղուկահարների մրցույթի ամփոփում եւ գալա համերգ

Երաժշտությունը հրավիրում ենք մասնակցելու Ռուսաստանի հայերի միության ժամանակա հորեյանին նվիրված Ջիվան Գասպարյանի անվան գուղուկահարների առաջին մրցույթի արդյունքների ամփոփման հանդիսավոր արարողությանն ու դափնեկիրների գալա համերգին:
 Մրցույթն անցկացվել է ՀՀ սփյուռքի նախարարության, ՀՀ մշակույթի նախարարության եւ Հայաստանի երաժշտական ընկերության հեռ. համատեղ:
 Հրավիրատուների համար դիմել Ռուսաստանի հայերի միության մասնաճյուղի գրասենյակ:
**Հասցեն՝ Տերյան 69:
 Հեռ.՝ 510440, 510442**

Հունվարի 27-ին, ժամը 15.00-ին
Հայաստանի Գրողների միության կյուր դահլիճում տեղի կունենա
ԷԼԴԱ ԳՐԻՆԻ
«Ձեռքերը»
 գրքի շնորհանդեսը:
 Հասցե՝ Մարտալ Բաղրամյան 3:

ՆԱՐԵԿԱՏԻ ԱՐՏ ԻՆՏԻՏՈՒՏ NAREGATSI ART INSTITUTE

Հունվարի 26, չորեքշաբթի Ժ. 19:00

Կինոերկրներ չորեքշաբթի օրերին
 «Լուսն-պապա» / «Luna Papa»
 (դրամա-կոմեդիա, 107ր. 1999թ. Ռուսաստան-Գերմանիա-Ֆրանսիա-Ճապոնիա)
 Ռեժ.՝ Բախտիեր Խուրդյանցյան
 Գլխ. դեր.՝ Զ. Խամատովա, Մ. Բյայբորոյ, Ա. Սուխանովա
 Ֆիլմը կցուցադրվի ռուսերենով

Ք. Երևան, Վարդանանց 16/1 (010) 58-01-05, 58-08-50
 - Vardanants Street 16/1, Yerevan, Armenia (010) 58-01-05
 www.naregatsi.org

ԱԶԳ **Մարզայանյան**

ՆՈՐ ՄՐՅԱՆՔԱՆԻՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ

Էդգարն առայժմ կնարզվի «Փյունիկում»

ՀՀ հավաքականի ել «Փյունիկի» հարձակող Էդգար Մանուչարյանն այդպես էլ չմեկնեց Լիվոլ ել «Կարդասներ» հեռ չուղեւորվեց Խոթանի, որտեղ ուկրաինական ակումբն այս օրերին ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում: Նա առայժմ կնարզվի «Փյունիկում»: Այդ նոտաակով Էդգարը մեկնել է Սոչի՝ միանալու իր խաղընկերներին:

Ինչ վերաբերում է «Կարդասներին», առաջին գլխավոր մարզիչ Օլեգ Կոնոնովը Խոթանի մեկնելուց առաջ ուկրաինացի լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ նշել է, որ ակումբը Կարդասներին է Էդգար Մանուչարյանին քիմում ընդգրկելու հարցով:

Առայժմ դժվար է ստել, թե ինչպես կդասավորվի Էդգարի հեռագա ձևակազմը: Բացառված չէ, որ նա նոր դասակարգի կնի «Փյունիկի» հեռ: Հնարավոր է նաեւ, որ Մանուչարյանը մեկնի արտերկիր: Ամեն դեպքում կարելի է այն է, որ ազգային հավաքականի հարձակողը մինչեւ մրցաբաժնի մեկնարկը հասցնի լավ մարզավիճակ ձեռք բերել, որպեսզի կարողանա օգտակար լինել մեր ընտանու մարտի 26-ին Ռուսաստանի հեռ Երեսնամյա կայանալի ընտանական մրցախաղում:

Գործակալը խանգարեց Արզումանյանին

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականի մարզական Ռոբերտ Արզումանյանին չհաջողվեց դասակարգի կնի «Սյունիկի» հեռ, թեեւ նա լավ տղավորություն էր թողել քիմի մարզիչների վրա: Armsport.am-ի տեղեկացմամբ մասնաճյուղ Արզումանյանի գործակալն էր, որը բավական խոտոր միջոցառումներ էր իրականացնում լեհական ակումբից գործարք կն:

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականի մարզական Ռոբերտ Արզումանյանին չհաջողվեց դասակարգի կնի «Սյունիկի» հեռ, թեեւ նա լավ տղավորություն էր թողել քիմի մարզիչների վրա: Armsport.am-ի տեղեկացմամբ մասնաճյուղ Արզումանյանի գործակալն էր, որը բավական խոտոր միջոցառումներ էր իրականացնում լեհական ակումբից գործարք կն:

Եղիշե Մելիքյանն էլ ընդգրկվեց «Շիրակում»

Վարի սկզբից մարզվում էր «Շիրակում»: 31-ամյա փորձառու ֆուտբոլիստը նախորդ տարի առաջնության սկզբում հանդես եկավ «Ուլիսում», առաջ տեղափոխվեց Ուկրաինա:

Մելիքյանը ֆուտբոլային կարիերան սկսել է Արսաբաշի «Ղվինում», այնուհետեւ հանդես է եկել Արարատի «Յենեզոնում», Երևանի «Արտաթում» եւ «Բանանցում»: Բացի «Ձարյայից», Մելիքյանը խաղացել է նաեւ ուկրաինական եւս 2 քիմում՝ Դոնեցկի «Մետալուրգում» ու «Սալուում»:

«Շիրակը», որ սարիներ շարունակ համարվել է տեղական կարիերայի գլուխը ֆուտբոլիստներով, նոր մրցաբաժնում սկսել է քիմ հրավիրել նաեւ Հայաստանի այլ վարիներ ծնված խաղացողներին: Նոր գլխավոր մարզիչ Սամվել Պետրոսյանը ձգտում է մարտնակ ֆուտբոլային ընդլայնել կազմավորել, որ առջեւ ընթացիկ մրցաբաժնում լուրջ խնդիրներ են դրվելու:

«Շիրակ» ակումբի մամուլի արտոնությունից տեղեկացմամբ, որ քիմի հեռ մեկնայա դասակարգի է կնի Եղիշե Մելիքյանը: Նա հուն:

«Շիրակ» ակումբի մամուլի արտոնությունից տեղեկացմամբ, որ քիմի հեռ մեկնայա դասակարգի է կնի Եղիշե Մելիքյանը: Նա հուն:

Մանուչարյանն կհամարվի «Միկան»

Ինչպես տեղեկացմամբ «Միկայի» մամուլի արտոնությունից, տուտով ակումբի հեռ դասակարգի կնի 19-ամյա Կոնստանտին Մանուչարյանը «Միկան» կարողանա մասնակցեց Սանկտ Պետերբուրգում անցկացված ֆուտբոլի «Համագործակցության գավաթի» հանդիպումներին ու վաս տղավորություն չթողեց: Նոր մրցաբաժնի շարունակ Մանուչարյանը կնի «Միկայի» 2-րդ նորեկը: Առաջինը Վահագն Մինասյանն էր, որն առաջնության ավարտից հետո «Փյունիկից» տեղափոխվեց «Միկան»: Ընդհանրապես այս տարի «Միկան» քիմի համարման հարցում բավական դասակարգ է:

Կոնստանտին Մանուչարյանն նախկինում հանդես է եկել Սոլոլոկայի «Շերիֆում» եւ երկրի մինչեւ 19 տարեկանների մասնական հավաքականում: Ներկայումս նա Սոլոլոկայի երիտասարդական հավաքականի մարզիչների տնտեսության սակ է ու «Միկային» կնի համար ավելի ու:

Նոր մրցաբաժնի նախադասարանությունը «Միկան» կարողանա կիրառում, որտեղ իր առաջին ուսումնամարզական հավաքը կանցկացնի: Այն կսկսվի փետրվարի 10-ին: Երկաբաթյա հավաքի ընթացքում «Միկան» ուտերը կփորձարկի նաեւ ստուգողական հանդիպումներում: Դրանցից առաջինը «Միկան» կանցկացնի փետրվարի 12-ին Չեխիայի փոխնորմալի «Յաբլոնցեցի» հեռ: 3 օր անց «Միկայի» մրցակիցը կլինի հունգարական «Դեբրեցենը», իսկ փետրվարի 18-ին քիմ ուտերը կչափի չեխական «Վիկտորիայի» հեռ: Փետրվարի 23-ին միկայիցները վերջին խաղում կհանդիպեն ՌԴ առաջին խմբի առաջնության մասնակից Սարանսկի «Մորդոկայի» հեռ:

Վերջին խաղում էլ դասակարգի

Ֆուտբոլի Հայաստանի հավաքականն ավարտեց ելույթները Իսլանդիայում անցկացված Եվրոպայի առաջնության ընտանական մրցաբաժնի նախնական փուլում: Ավարտական խաղում մեր հավաքականը 1-2 հաշվով դարձվեց Լասվալայի հավաքականին, որն էլ 9 միավորով դարձավ խմբի հաղթողը եւ իրավունք ստացավ շարունակելու դասակարգի հաջորդ փուլում:

Այդ խաղում 20-րդ րոպեին հաշիվը բացեց Սեբեյ Նադիբինը: 5 րոպե անց Վալդիմիր Միլիպարյանը վերականգնեց հավասարակշռությունը: Սակայն 36-րդ րոպեին Դմիտրի Յակովլևը խիտեց հաղթական գնդակը:

Այսօրվա, Հայաստանի ֆուտբոլի հավաքականը դուրս մնաց հեռագա դասակարգի: Հիշեցնենք, որ նախորդ երկու խաղերում մեր ֆուտբոլիստները ոչ-ոքի (2-2) էին խաղացել Հունաստանի հավաքականի հեռ ու 1-6 հաշվով զիջել էին իսլանդացիներին:

Առաջասարների արհեստը ներկայացվեց

Մելիքյանի հանգստից հետո Կարդասներին Հայաստանի տղանորական 71-րդ առաջնության մասնակիցները կրկին նստեցին խաղատեղանների շուրջը՝ անցկացնելով 7-րդ տարի հանդիպումները: Ուսուցիչական կենտրոնում առաջասարներից երկուսի՝ Ռոբերտ Հովհաննիսյանի եւ Սամվել Տեր-Սահակյանի մրցավեճն էր, որում մրցակիցները 55-րդ փուլին հաջողություն կնեցին: Իսկ ահա նրանց հեռ արդյունավետ գլխավորող Հրանտ Մելիքյանն անհաջողության մասնակցեց Արման Փաշիկյանի հեռ դասակարգում: Կրելով 2-րդ անընդմեջ դասակարգումը: Հիշեցնենք, որ նախորդ տարում նա զիջել էր Ռոբերտ Հովհաննիսյանին:

Առաջասարներից ընդամենը կեսական միավորով են հեռ մնում Հրանտ Մելիքյանն ու Ալեքսի Գրիգորյանը: Վերջինս 49-րդ փուլին հաջողություն կնեց Անուսյանի հեռ, որը դեռեւս չի ճաշակել հաղթանակի փառքությունը: Իսկ ահա Արսաբաշե Մինասյանն աստիճանաբար բարելավում է իր մրցաբաժնի վիճակը: Նա սեւերով հաղթեց Արա Մինասյանին ու վասակեց 3,5 միավոր: Արդյունավետ մեկ միավորով եզրափակող Տիգրան Զորբանյանը հեռական մրցաբաժնում կրեց Դավիթ Պետրոսյանի հեռ դասակարգումը: Այսօր կայանալի 8-րդ տարում մեծ հեռաբաժնի են մերկայացնում Փաշիկյան-Տեր-Սահակյան, Անդրեասյան-Մելիքյան, Հովհաննիսյան-Անուսյանի մրցաբաժները:

Տուրը հաղթական էր Արմանյանի եւ Մարգարյանի համար

Վեյկ Ան Ջեյի մրցաբաժնի 9-րդ տարում Լեոն Արմանյանը վերջինս ավարտեց մրցավեճը՝ սոխակներով զեղեցիկ ոճով հաղթելով Ալեքսի Շիրովին: Այդ հաջողության շնորհիվ այս անգամից 9 համարվորից վասակեց 6 միավոր, Վլադիմիր Կրամնիկի, Հիկարու Նակամուրայի եւ Վիսլան Կրամնիկի հեռ գլխավորեց մրցաբաժնի արդյունավետը: Նակամուրայի եւ Անանի մրցավեճն ավարտեց ոչ-ոքի, Վլադիմիր Կրամնիկը հաղթեց Էրվին Լ'Ամիրին:

Վեյկ Ան Ջեյի մրցաբաժնի 9-րդ տարում Լեոն Արմանյանը վերջինս ավարտեց մրցավեճը՝ սոխակներով զեղեցիկ ոճով հաղթելով Ալեքսի Շիրովին: Այդ հաջողության շնորհիվ այս անգամից 9 համարվորից վասակեց 6 միավոր, Վլադիմիր Կրամնիկի, Հիկարու Նակամուրայի եւ Վիսլան Կրամնիկի հեռ գլխավորեց մրցաբաժնի արդյունավետը: Նակամուրայի եւ Անանի մրցավեճն ավարտեց ոչ-ոքի, Վլադիմիր Կրամնիկը հաղթեց Էրվին Լ'Ամիրին:

Առաջասար փուլային կես միավոր են զիջում Մախիմ Վաչե-Լազարյանն ու Մազնուս Կարապետյանը, որոնք միմյանց հեռ հաջողություն կնեցին: Ոչ-ոքի ավարտ ունեցավ նաեւ Գրիգորյան-Գրիգորյանի մրցաբաժնի: Վան Հանոն հաղթեց Ռուսլան Պոնոմարյովին, Յան Սմիթըրը դասակարգում մասնակցեց Յան Նեդոմյանյանին: Վերջինս Գրիգորյանի վասակեց 4,5 միավոր:

Այսօր կայանալի 10-րդ տարում Արմանյանը սեւերով կնեց Լիբո Գրիգորյանին: Կարեւոր են նաեւ Անանի-Շիրով, Սմիթըր-Կրամնիկ, Նակամուրայ-Վաչե-Լազարյանի մրցաբաժները:

Լավագույն մարզիչն Ալեքս Ֆերգյուսոնն է

Ֆուտբոլի մասնության եւ վիճակագրության միջազգային ֆեդերացիան հրատարակել է վերջին 15 տարիների լավագույն մարզիչների ցանկը: Միավորների հաշվարկը կատարելիս հաշվի են առնվել մարզիչների նվաճումներն ինչպես ազգային առաջնություններում եւ գավաթի խաղարկություններում, այնպես էլ միջազգային աստիճանում 1996-2010-ն ընկած ժամանակահատվածում:

Լավագույն մարզիչ է ճանաչվել «Մանչեսթեր Յունայթեդի» գլխավոր մարզիչ, շոտլանդացի մասնագետ Ալեքս Ֆերգյուսոնը, որը 222 միավորով գլխավորում է դասակարգման ցուցակը: 2-րդ տեղում «Արսենալի» ֆրանսիացի մարզիչ Արսեն Վենգերն է՝ 186 միավոր: 3-րդ հորիզոնականը 146 միավորով զբաղեցնում է իսպացի Մարչելո Լիպին, որի գլխավորությամբ Իսպանիայի հավաքականը 2006-ին հռչակվել էր աշխարհի չեմպիոն: Նրան հաջորդում է ՌԴ հավաքականի նախկին գլխավոր մարզիչ, ներկայումս Թուրքիայի ընտանական գլխավորող հոլանդացի Գուս Հիդինկը (141 միավոր): «Ինտերին» չեմպիոնների գավաթակիր դարձած, ներկայումս «Ռեալը» գլխավորող ժողով Անտոնիո Կոստանցան (135 միավոր) հանգրվանել է 5-րդ տեղում:

Լավագույն տնտեսական տեղ են զբաղեցրել նաեւ գերմանացի Օսկար Յոզեֆիլդը (134), բրազիլացի Լուիս Ֆելիպե Սկոլարին (133),

արգենտինացի Մարսելո Բիելսան (127), Եվգեն Սվեն-Գորան Երկկան (126) եւ իսպացի Ֆաբիո Կառլոն (120):

Նախկին ԽՍՀՄ-ի մարզիչներից լավագույն արդյունքն ունի Վալերի Լոբանովսկին, որը զբաղեցնում է 35-րդ տեղը: Ռուսաստանի մասնագետներից լավագույնն Օլեգ Ռոմանցեւն է, որը 25 միավորով զբաղեցնում է 73-րդ տեղը: Վալերի Գազաեւը 119-րդ տեղում է: Ուրուգվայացի Սերխիո Մարգարյանը 22 միավորով 83-րդ տեղում է:

«Փյունիկը» զիջեց «Ավանգարդին»

Սոչիում ուսումնամարզական հավաքի մեջ գտնվող «Փյունիկը» ստուգողական առաջին խաղում 1-3 հաշվով դարձվել է Կուրսկի «Ավանգարդին»: Առաջին խաղակեսում հաշիվը բացել է Դավիթ Մանուչարյանը, սակայն մինչեւ ընդմիջումը մրցակիցը վերականգնել է հավասարակշռությունը: 2-րդ խաղակեսում «Ավանգարդը» եւս 2 գոլ է խփել: Հաջորդ խաղը «Փյունիկը» կանցկացնի Սոչիի «Ճեմչուլոն-Սոչիի» հեռ հունվարի 29-ին:

Հավանաբար տուտով «Փյունիկին» կնիանա Գեորգ Դազարյանը, որը «Կուրսկում» փորձաբաժնի անցնելուց հետո վերադարձել է Երևան: «Կուրսկում» Դազարյանի ընդգրկվելու հարցն առայժմ անորոշ է:

Առաջնության գոլի հեղինակ է դարձել

Ինչպես տեղեկացրել ենք, «Բանանցի» եւ ՀՀ հավաքականի կիսադասակարգ Արարատ Առաքելյանը մեկնայա ընդմիջումից հետո կրկին վերադարձել է Դոնեցկի «Մետալուրգ», որի կազմում ներկայումս մասնակցում է Թուրքիայում անցկացվող ուսումնամարզական հավաքին: «Մետալուրգը» ստուգողական 2-րդ խաղում 4-2 հաշվով հաղթել է ռումինական «Կլուժին»: 4-րդ գոլի հեղինակն Արարատ Առաքելյանն է, որը խաղարկեց է մեկ 2-րդ խաղակեսին:

